

NOVI PRAVILNIK O SIGURNOSNIM ZNAKOVIMA

Na temelju čl. 42., st. 2. Zakona o zaštiti na radu donesen je Pravilnik o sigurnosnim znakovima (N.N., br. 91/15.) kako bismo se uskladili s normom HRN EN ISO 7010:2013. - Grafički simboli, boje i znakovi sigurnosti, registrirani znakovi sigurnosti (ISO 7010:2011; EN ISO 7010:2012).

S obzirom da smo postali članicom EU-a, obvezni smo primijeniti direktive i norme koje smo prihvatili. Hrvatske norme izvedene su prema prijedlogu ISO, što znači da se znakovi sigurnosti izrađuju prema načelima koje je odredio ISO/TC 145.

Hrvatske norme koje se nisu spominjale u starom pravilniku:

- HRN EN ISO 7010:2013/A1:2014 – Grafički simboli, boje i znakovi sigurnosti. Registrirani znakovi sigurnosti (ISO 7010:2011/Amd 1:2012; EN ISO 7010:2012/A1:2014)
- HRN EN ISO 7010:2013/A2:2014 – Grafički simboli, boje i znakovi sigurnosti. Registrirani znakovi sigurnosti (ISO 7010:2011/Amd 2:2012; EN ISO 7010:2012/A2:2014)
- HRN EN ISO 7010:2013/A3:2014 – Grafički simboli, boje i znakovi sigurnosti. Registrirani znakovi sigurnosti (ISO 7010:2011/Amd 3:2012; EN ISO 7010:2012/A3:2014)

- HRN EN ISO 7010:2013/A4:2014 – Grafički simboli, boje i znakovi sigurnosti. Registrirani znakovi sigurnosti (ISO 7010:2011/Amd 4:2013; EN ISO 7010:2012/A4 :2014)
- HRN EN ISO 7010:2013/A5:2015 – Grafički simboli, boje i znakovi sigurnosti. Registrirani znakovi sigurnosti, Amandman 5 (ISO 7010:2011/Amd 5:2014; EN ISO 7010:2012/A5:2015).

Važno je napomenuti da slike znakova sigurnosti u starom pravilniku nisu odgovarale onome što je propisano u normi. Bila je dilema da li primijeniti normu ili sliku iz starog Pravilnika.

Primjer znakova sigurnosti prema starom Pravilniku

Primjeri znakova sigurnosti prema novom Pravilniku i normi HRN EN 7010:2013

Putovi za evakuaciju

Prsluk za spašavanje

Prema članku 53. Zakona o zaštiti na radu poslodavac je obavezan označiti radni prostor. Poslodavac je dužan na mjestima rada, sredstvima rada i pripadajućim instalacijama trajno postaviti znakove sigurnosti općih obavijesti u skladu s odgovarajućim propisima. Osim toga, mora osigurati postavljanje sigurnosnih znakova na mjestima na kojima se rizici ne mogu izbjeći ili odgovarajuće smanjiti primjenom osnovnih pravila zaštite na radu, odnosno organizacijom rada i načinom izvođenja radnih postupaka.

Pri postavljanju sigurnosnih znakova poslodavac mora uzeti u obzir procjenu rizika te osigurati da su sigurnosni znakovi stalno na predviđenom mjestu. Ako znakovi sigurnosti nisu dovoljni za djelotvorno obavješavanje, poslodavac je dužan trajno postaviti pisane upute o uvjetima i načinu korištenja prostora, prostorija, sredstava rada, opasnih radnih tvari i opreme.

Prema Pravilniku o sigurnosnim znakovima (dalje u tekstu: Pravilnik) primjenjuje se hrvatska norma HRN EN ISO 7010:2013 koja utvrđuje za znakove sigurnosti:

- sigurnosne boje;
- skupine znakova (znakovi zabrane, obveze, opasnosti i obavijesti, npr. za izlaz putovi za evakuaciju, oprema za uporabu u slučaju nužde ili znakovi sigurnosti za zaštitu od požara) i njihov grafički prikaz;
- veličinu znakova te kolorimetrijska i fotometrijska svojstva materijala od kojih su izrađeni moraju biti takvi da su znakovi sigurnosti dobro vidljivi i svima raspoznatljivi;

- znakovi sigurnosti moraju biti izrađeni od materijala koji je otporan na udarce, odnosno na sve vremenske utjecaje;
- znakovi sigurnosti moraju biti postavljeni na primjerenj visini od tla koja odgovara liniji gledanja. Kod postavljanja znakova sigurnosti treba uzeti u obzir postojeće prepreke pri dolasku u područje ugroženosti i u njegovoj blizini. Mjesto gdje se postavljaju znakovi sigurnosti mora biti dobro osvijetljeno, lako dostupno i dobro vidljivo;
- na mjestima gdje je slabo prirodno osvjetljenje preporuča se postaviti znakove sigurnosti s fluorescentnim bojama, refleksnih materijala te dodatna umjetna rasvjeta.

Bitne značajke znakova sigurnosti prema Pravilniku o sigurnosnim znakovima te primjeni norme HRN EN ISO 7010:2013 su:

- **Znakovi zabrane** ubrajaju se u znakove izričitih naredbi čiji je geometrijski oblik krug, dominira crvena boja 35 % ukupne površine znaka. Kontrastna boja je bijela, a grafički prikaz je crni, obrub i dijagonalna crta.
- **Znakovi obveze** također se ubrajaju u znakove izričitih naredbi, geometrijski oblik je krug, dominira plava boja, i to 50 % ukupne površine znaka.
- **Znakovi opasnosti** su po obliku istostranični trokut u kojem dominira žuta boja, i to 50 % ukupne površine znaka. Kontrastna boja je crna kojom je obojen rub trokuta, grafički simbol i tekst izvode se u crnoj boji.
- **Znakovi za izlaz i znakovi obavijesti** su pravokutnog ili kvadratnog oblika, dominira zelena boja, i to 50 % ukupne površine znaka.
- **Znakovi sigurnosti za zaštitu od požara** prema Pravilniku mogu biti pravokutnog ili kvadratnog oblika, a osnovna boja je crvena i treba zauzimati 50 % ukupne površine znaka.

ZIRS d.o.o. izrađuje znakove prema novom Pravilniku o sigurnosnim znakovima sigurnosti i normi HRN EN 7010:2013. Sve informacije možete dobiti na tel. 01/611-98-71, prodaja@zirs.hr, a cijeli naš prodajni program pogledajte na www.zirs.hr.

*mr. Ramiza Vidović, dipl. ing. sig.
ZIRS d.o.o., Zagreb*